

Remissyttrande

Datum 2022-10-18

Diarienummer RS 2022-03147

Ert diarienummer: M2022/01389

Miljödepartementet

Prövning och omprövning – en del av den gröna omställningen SOU 2022:33

Utredningen uppdrag har varit att se över det nuvarande systemet för miljöprövning och lämna förslag på de ändringar och åtgärder som krävs för att uppnå en modernare och mer effektiv miljöprövning. Utredningens uppdrag har dels varit att underlätta för miljö- och klimatförbättrande investeringar genom horisontella förändringar i miljöprövningen, dels att åstadkomma snabbare och enklare prövningsprocesser, samtidigt som ett bibehållet miljöskydd säkerställs. Genom ett tilläggsdirektiv fick utredningen också i uppdrag att utreda om det bör införas ett begränsat förtursförfarande för mål och ärenden som på ett väsentligt sätt bidrar till att nå klimatmålen. Dessutom skulle utredningen enligt tilläggsdirektiven utreda hur tidsbegränsning av tillstånd och omprövning av tillstånd och villkor kan användas för att åstadkomma moderna miljövillkor.

Utredningen lämnar en rad förslag inom 6 områden:

1. enklare regler för att ändra en verksamhet
2. regelbunden omprövning av tillstånd och villkor
3. tydligare och mer samordnade myndigheter
4. mer aktiva prövningsmyndigheter
5. ett särskilt stöd till klimatprojekt
6. andra förslag för mer effektiva miljöprövningar

En snabbare och enklare prövningsprocesser, samtidigt som ett bibehållet miljöskydd säkerställs är viktigt ur ett regionalt utvecklingsperspektiv och kopplar till flera av de långsiktiga prioriteringarna i den regionala utvecklingsstrategin och kraftsamlingarna.

Västra Götalandsregionen påverkas som verksamhetsutövare främst via de miljötillstånd som regionens större sjukhus har kopplat till utsläpp till luft och vatten. Regionen bedriver även annan verksamhet som kan komma att påverkas, men där är verksamhetsutövaren vanligtvis är någon annan än regionen. Koncernkontorets svar kopplar främst till arbetet med den regionala utvecklingsstrategin

Västra Götaland har ett av de mest ambitiösa regionala klimatmålen i Sverige och fram till 2030 ska vi vara en fossiloberoende region. I regionen ser vi en stark klimatdriven strukturomvandling och en samlad vilja och ett engagemang att bidra till den gröna omställningen. Ur ett miljö-, klimat och konkurrensperspektiv är det viktigt att verksamheter har moderna miljövillkor som begränsar miljö- och

klimatpåverkan i möjligaste mån. Det är därför viktigt med en lagstiftning och tillämpning som underrättar klimatomställningen.

Med bakgrund av ovanstående vill Västra Götalandsregionen framföra följande synpunkter på förslagen i utredningen:

- Vi delar utredningen syn på att ”lösningen är inte heller alltid så enkel som att ändra lagregler; mycket av det vi föreslår är dessutom möjligt redan enligt dagens regelverk. Men reglerna tillämpas inte alltid på ett ändamålsenligt sätt. I flera delar handlar det om att förtydliga eller förstärka reglernas syfte. Därutöver behöver kultur, tradition och dialogen mellan verksamhetsutövare och statens företrädare inom miljöprövningen adresseras, vilket kräver dels mer långsiktigt arbete”
- Utredningen föreslår många lagförändringar och det är svårt att få en samlad bild över helheten över de konsekvenser som förslagen sammantaget kan få på olika verksamheter. Det finnas även en risk att alla ändringar ytterligare driver på kultur, tradition och rättspraxis i motsatt riktning än utrednings ambitioner. Det är först när detta prövas rättsligt man kan se resultatet av hur lagförslagen tolkats. Därför bör utredningens förslag om uppdrag om framtagande av vägledning, uppdaterade riksintressen, införandet av kunskapscentrum och tillförda resurser till berörda myndigheter prioriteras först.
- **Enklare regler för att ändra en verksamhet:**
 - Västra Götalandsregionen är positiva att länsstyrelsen får en tydligare roll och ansvar i samrådsprocessen och kopplat till innehåll i miljökonsekvensbeskrivningen. Det är dock viktigt att myndigheter också får de nödvändiga resurserna för att kunna hantera detta på ett effektivt och rättssäkert sätt.
 - Västra Götalandsregionen föreslår att flera statliga myndigheter bör ingå i skrivelsen 6 kap 32a § beroende på vilken verksamhet som ska prövas. Till exempel är Försvarsmakten en myndighet med många och stora utpekade områden och att tidigt få med deras synpunkter ser vi som viktigt.
- **Omprövning för moderna miljövillkor:**
 - Här vill Västra Götalandsregionen lyfta att förutsättningarna skiljer sig åt mellan olika verksamheter och vissa tillstånd har redan idag tidsbegränsade och för andra skulle ett krav på omprövning kunna innebära att verksamhetsutövaren avvaktar med att genomföra investeringar och miljöåtgärder som skulle kunna innebära en minskad klimatpåverkan i avvaktan på omprövningen.
 - Västra Götalandsregionen är orolig för risken att omprövningar eventuellt skulle belasta tillståndssystemet ytterligare och riskera att påverka handläggningstiderna negativt, då det redan idag råder resursbrist. Utredningen nämner själva att det redan idag finns möjligheter till omprövning vid behov men att detta inte görs i någon större utsträckning oftast beror på resursbrist hos tillsynsmyndigheten.
 - Västra Götalandsregionen är också orolig för risken med att omprövningen kan bli allt för omfattande och verksamhetsutövaren tvingas lägga tid och resurser på att motivera annat än att införa moderna miljövillkor som begränsar miljö- och klimatpåverkan i

möjligaste mån. Speciellt för verksamheter med gamla tillstånd där förutsättningarna kan ha förändrats och där skyddsvärda arters beteenden eller nyetableringar kan komma att påverka en verksamhet som sedan länge funnits på platsen.

- Västra götalsregionen är positiva till förslaget på att inför ett kompetenscentrum som **ett särskilt stöd till klimatprojekt.**

Regionstyrelsen
Västra Götalandsregionen

Johnny Magnusson
Regionstyrelsens ordförande

Håkan Sandahl
Regiondirektör